

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Burduh Victor
Bejenaru Iurie

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al Armatei nr. 57 din 2 iunie 1944, în cauza penală privindu-l pe

ZINENCO Denis XXXXX, născut în anul XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal lărgit -

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al Armatei nr. 57 din 2 iunie 1944, Zinenco Denis a fost condamnat în baza art. 54¹ „a” Cod penal al RSSU la 10 ani privațiune de libertate, cu privarea de drepturi pe un termen de 5 ani și cu confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Zinenco Denis a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că în anul 1941, odată cu sosirea ocupanților româno-germani, a trădat patria și benevol s-a angajat în calitate de staroste al satului Speia. Activând în această funcție el și-a restituit în proprietate casa, care i-a fost confiscată în anul 1930 și transmisă colhozului. Sistematic insulta localnicii și îi maltrata pe cei care nu doreau să colaboreze cu organele puterii române. La indicația lui au fost bătuți cet. Menșac T., cet. Tătar P. și alte 5 persoane, identitatea cărora nu a fost stabilită. Pentru refuzul de a transporta cereale în România a închis 5 persoane în beci, unde i-a ținut 5 zile. Inculpatul activ ajuta autoritățile române la depistarea comuniștilor și activiștilor sovietici. A dat mărturii pe cazul omorului a doi polițiști de către un grup de țărani și, ca rezultat, unul din ei a fost condamnat la pedeapsă capitală și împușcat.

3. La 3 ianuarie 2020, Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru, a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al Armatei nr. 57 din 2 iunie 1944 în privința lui Zinenco Denis, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat următoarele:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în speță, în cadrul anchetării și examinării cauzei în ședința de judecată, nu au fost acumulate probe ce pot servi drept motiv pentru declararea inculpatului Zinenco D. vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 54¹ „a” Cod penal al RSSU, adică de săvârșirea infracțiunii contrarevoluționare - trădare de patrie;

- instanța de judecată nu a stabilit că acțiunile inculpatului erau îndreptate împotriva potențialului militar, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a URSS, așa cum prevede dispoziția art. 54¹ „a” Cod penal al RSSU;

- concomitent, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare, în cazul dat, era obligatorie;

- sentința de condamnare în privința lui Zinenco D. a fost pronunțată luându-se la bază doar declarațiile martorilor cu care inculpatul era în relații ostile, nefiind cercetate și alte mijloace de probă;

- condamnarea inculpatului pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Zinenco Denis, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosar și a motivelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 8 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunilor politice pe teritoriul altui

stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Zinenco Denis pentru faptul că: „ ... în anul 1941, odată cu sosirea ocupanților româno-germani, a trădat patria și benevol s-a angajat în calitate de staroste al satului Speia. Activând în această funcție el și-a restituit în proprietate casa, care i-a fost confiscată în anul 1930 și transmisă colhozului. Sistematic insulta localnicii și îi maltrata pe cei care nu doreau să colaboreze cu organele puterii române. La indicația lui au fost bătuți cet. Menșac T., cet. Tătar P. și alte 5 persoane, identitatea cărora nu a fost stabilită. Pentru refuzul de a transporta cereale în România a închis 5 persoane în beci, unde i-a ținut 5 zile. Inculpatul activ ajuta autoritățile române la depistarea comuniștilor și activiștilor sovietici. A dat mărturie pe cazul omorului a doi polițiști de către un grup de țărani și, ca rezultat, unul din ei a fost condamnat la pedeapsă capitală și împușcat.” constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Zinenco Denis, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea ultimului.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al Armatei nr. 57 din 2 iunie 1944, în cauza penală în privința lui Zinenco Denis XXXXX, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 21 ianuarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion

Judecător

Burduh Victor

Judecător

Bejenaru Iurie